

ضرورت حضور وکیل در دعاوی توصیه‌هایی برای زنان :

خانوادگی

Cinema City عکس:

وکیل - دوست‌نگین وطن

آیا من به وکیل احتیاج دارم؟

هر زنی که درگیر مسائل حقوقی دادگاه خانواده است، به طور اخص زنانی که با خشونت مواجه هستند، بهتر است که در طرح دعاوی خود حتماً وکیل داشته باشند. علاوه بر نداشتن مهارت و دانش کافی در مورد ابعاد حقوقی مسائل خانوادگی از سوی زنان، معمولاً مسائلی که در دادگاه خانواده حادث می‌شوند آنچنان ماهیت پیچیده‌ای دارند و آنقدر احساسات و عواطفی که طرفین یک دعاوی خانوادگی به آن دچار می‌شوند، پیچیده است که حضور وکیل برای تامین امنیت حقوقی و روانی زن آسیب دیده به شدت حیاتی است. به عبارت دیگر، ریختگی‌های روانی، عاطفی و مالی ناشی از خشونت و بهم‌مواجهه زنان با مسائل پیچیده و پردردسر دادگاه خانواده هم‌زمان با درگیری زندگی خانوادگی برای هر زنی آنچنان طاقت فرساست که حضور یک وکیل در چنان شرایطی نه تنها از بعد حقوقی که از بعد امنیت روانی بسیار حائز اهمیت است.

مند نیستند، گواه روشنی بر بحران جامعه اند و از نماینده حقوقی بهره‌های خانواده وارد شده یا این همه آمار بالای زنانی که در دادگاه ای است که نه قابل انکار است و نه می‌ایرانی از این بعد حقوقی است. عدم برخورداری زنان آسیب دیده از خدمات حقوقی وکیل مسئله توان آن را نادیده انگاشت. در بسیاری موارد طرف دعاوی زن آسیب دیده که توانایی و امکان گرفتن وکیل را دارد، از این امکان همچون وسیله‌ای برای حفظ قدرت خود روی زن و تاکید بر آن بهره می‌جوید طوری که موقعیت زن در این حالت در تقابل با موقعیت مرد، بدل به آسیبی مضاعف برای زن می‌شود، مخصوصاً در مواردی که مرد از مواجهه با زن در دادگاه یا برای انجام امور حقوقی اکراه می‌ورزد.

با این حال، داشتن وکیل همان قدر حائز اهمیت است که انتخاب درست وکیل از سوی زن. انتخاب یک وکیل مناسب برای دعاوی خانوادگی خود مرحله‌ای مهم و اساسی است. میزان راحتی موکل با وکیل، میزان دانش وکیل، توانایی حمایت و مواجهه‌عاری از قضاوت‌نگری نسبت به مشکلات موکل آسیب دیده شاخصه‌های اساسی یک وکیل خانوادگی خوب هستند.

چگونه می‌توان یک وکیل خوب پیدا کرد؟

برای پیدا کردن وکیل می‌توان به منابع متفاوتی رجوع کرد، پرس و جو از مطلعین، تجربه دوستان یا آشنایان از همکاری با یک وکیل، ارجاع سازمان‌های خدمات اجتماعی و مراکز حمایت از حقوق زنان و جستجو در اینترنت برای پیدا کردن وکلای مجرب در این زمینه، از شیوه‌های یافتن وکیل هستند. در سیستم حقوقی ایران وکلا از دو منبع اجازه وکالت می‌گیرند: کانون وکلای دادگستری و هیأت اجرایی مشاورین و وکلای دادگستری قوه قضاییه. برای یافتن فهرست و آدرس وکلای استان محل اقامت خود می‌توانید به سایت کانون وکلای دادگستری استان خود یا به سایت وکلای قوه قضاییه رجوع کنید. پس از تحقیقات مقدماتی، بخش عمده ارزیابی مجرب بودن وکیل در قرار ملاقات با وکیل اتفاق می‌افتد. یک وکیل خوب برای یک دعاوی خانوادگی، در امور خانوادگی باتجربه است، شنونده خوبی است، صریح، امین و مورداعتماد است.

این نکته فوق‌العاده مهم است که از وکیل خود درباره تخصص و میزان دانش و تجربه او از دعاوی خانوادگی سوال کنید. به علاوه باید با دقت و توجه سوال کنید که چه مسائلی راجع به خشونت که تجربه کرده‌اید، در دادگاه مطرح خواهد شد، در پرونده ثبت می‌گردد و در تصمیم‌گیری نهایی دادگاه تاثیرگذار است. آیا وکیل موردنظر قبلاً با زنان خشونت دیده کار کرده است؟ آیا دانش کافی نسبت به مسئله

خشونت، تبعات و تاثیر آن بر زندگی زنان، روان و موقعیت اجتماعی آنها دارد؟

این مسئله نیز واجد اهمیت بسیار است که وکیل رغبت به موضوع حقوقی مطرح شده داشته باشد، با علاقه و حوصله سوال کند، یادداشت بردارد و با دقت گوش بدهد. وکیل باید با دقت راجع به درخواست‌های موکل، اهداف او از طرح دعوی حقوقی و برنامه‌های او در مورد مسائل حقوقی خود سوال کند. با این حال این نکته به شدت مهم است که نباید نقش وکیل را با مشاور روانشناسی یا مددکار اجتماعی اشتباه گرفت.

به علاوه موکل باید اطلاعات را با دقت و نظم در اختیار وکیل قرار دهد و از ارائه اطلاعات بی ارتباط با موضوع حذر کند. نیز باید در ارائه خواست خود و اهدافش از دعوی حقوقی صراحت داشته باشد. نباید از اظهار حقیقت نزد وکیل خود واهمه داشته باشید.

وکیل نیز باید صراحت در وکالت داشته باشد، به این معنا که اگر از عهده امری بر نمی‌آید، از همان آغاز آن را مطرح کند و اگر امکان حقوقی تحقق خواسته‌ای وجود ندارد، آن را با صراحت در میان بگذارد، ولو اینکه این امر مطلوب موکل نباشد.

سوال هایی که باید از وکیل خود بپرسید:

پرسیدن سوال های زیر پیش از انتخاب وکیل می تواند در تعیین خوب بودن یک وکیل راه گشا باشد:

تا به حال پرونده حقوقی خانوادگی را وکالت کرده اید؟

میزان تنوع این پرونده‌ها چقدر بوده است؟ آیا درگیر مسائل عدیده ای مثل طلاق، نفقه، مهریه، حضانت فرزندان بوده‌اید؟

آیا نماینده طرف آسیب دیده بوده‌اید یا طرف دیگر دعوا؟

آیا نتیجه مطلوبتان را در پرونده‌های پیشین تان گرفته اید؟

اند چه قضاوتی دارید؟ نظر شما درباره خشونت علیه زنان چیست؟ راجع به زنانی که مورد خشونت بوده

توصیه های حقوقی برای زنانی که با دعاوی خانوادگی مواجهه اند:

- صداقت در طرح مسائلتان و ارائه اطلاعات به وکیل مسئله بسیار حائز اهمیت است. شما باید بتوانید به وکیل خود تمامی اطلاعاتی را که مورد نیاز است ارائه کنید، ولو اینکه بخشی از این اطلاعات منفی و به ضرر شما باشد. همین طور باید اطلاعاتی که از شما خواسته شده است را در اسرع وقت به وکیل خود ارائه بدهید.

- با آمادگی به سراغ وکیل خود بروید. این به این معنی است که تمامی مدارکی را که ممکن است از شما خواسته شود همراه خوب ببرید. نیز سعی کنید اهداف خود از طرح مسئله تان و جزئیاتی که می‌خواهید مطرح کنید را یادداشت کنید. سعی کنید لیستی از سوال‌هایی که می‌خواهید بپرسید را آماده کنید.

- بسیار مفید است که در جریان دیدارتان با وکیل یادداشت بردارید و نکاتی که مطرح شده را به طور خلاصه بنویسید و در پایان دیدار با وکیل‌تان مرور کنید، طوری که هر دوی شما به درک واحدی از مساله، تکالیف دو طرف و انتظارات متقابل برسید.

- از همراه بردن فرزندان خردسال یا نوجوان خود به ملاقات با وکیل خود اجتناب کنید. فرزندان شما نباید در مواجهه با بحث های اشان قرار گیرند. حقوقی در ارتباط با خانواده پیچیده و دشوار

- برای این که به وکیلی وکالت بدهید، باید برگه های مخصوص وکالت را امضا کنید. این برگه ها در سه نسخه تنظیم می شود که یک نسخه آن باید به موکل تسلیم شود. علاوه بر این معمولاً بین وکیل و موکل قرارداد جداگانه ای برای دریافت حق الوکاله نیز تنظیم می‌شود. پس از امضای این قراردادها از وکیل خود حتما بخواهید که نسخ مربوط به شما را در اختیارتان قرار دهد.

- دهید برای خود داشته باشید. می توانید مدارک را به صورت یک فایل منظم درهمیشه یک کپی از مدارکی که به وکیل خود می یک پوشه برای خود نگه‌داری کنید، این به شما کمک می‌کند که بدانید چه مدارکی درون پرونده شما وجود دارد. نیز کمک می‌کند که بتوانید به راحتی مدارک خود را هر زمان که به آنها نیاز دارید، بیابید. اگر اصل اسناد خود را نزد وکیل به امانت می‌گذارید، حتما از وی رسید دریافت کنید.

- توانید انجام دهید که از وکیل خود سوال کنید که چه انتظاری از شما دارد، چه مدارکی را باید تهیه کنید و خود چه کارهایی می به حل شدن پرونده تان کمک کند. نیز اینکه در چه فواصل زمانی باید وکیل خود را ببینید.

- توانید حاضرسعی کنید همیشه به موقع سرقرار خود با وکیل حاضر شوید، وکلای خوب معمولاً برنامه شلوغی دارند. چنانچه نمی شوید حتماً به موقع به وکیل خود اطلاع دهید. همچنین مفید است که بدانید که آیا باید خسارتی برای لغو قرار خود با وکیل باید بدهید یا خیر.

- برد، چه تصمیماتی راجع به تان در چه مرحله ای به سر می مهمترین نکته این است که در جریان دعوی خود باشید. بدانید پرونده آن گرفته شده، طرف دعوی تان چه واکنشی نشان داده است و وکیل شما چه اقداماتی برای دفاع از شما انجام می دهد. اگر احساس کردید وکیل تان در جریان دعوی نکته ای را فراموش کرده است به او یادآوری کنید.

- های طرح دعوی را برای نسبت به مسائل مالی پرونده خود با وکیل خود گفتگو کنید. از او بخواهید میزان حق الوکاله و همه هزینه شما برآورد کند و در اختیار تان بگذارد. شما باید تصویر روشنی از مسائل مالی خود داشته باشید.

- افتد، آگاه کنید و او را نسبت به مسائل خود به روزسعی کنید وکیل تان را از تمامی اتفاقاتی که در جریان رسیدگی به پرونده می کنید. بدون دانش کافی نسبت به تغییرات احتمالی، وکالت پرونده شما به درستی انجام نخواهد پذیرفت.

- دانید نگرانی خود را با وی در میان بگذارید و ازهای وکیل خود را به صلاح نمی اگر نسبت به نحوه کار وکیل نگرانی یا تصمیم او بخواهید نگرانی شما را رفع کند. چنانچه از وکیل خود شکایتی دارید و یا معتقدید به وظایف قانونی خود یا قرارداد میان شما عمل نکرده است می توانید از وی نزد مرجعی که به او اجازه وکالت داده است، شکایت کنید. این مرجع برای وکلای مربوط به کانون وکلا، کانون وکلای استان محل صدور پروانه وکیل و برای وکلای تحت پوشش قوه قضاییه، هیأت اجرایی وکلا و مشاورین حقوقی است.

تغییر وکیل

تغییر وکیل معمولاً اقدامی پرهزینه و وقت گیر و مستلزم اقداماتی مضاعف است، بنابراین جز در صورتی که از ناتوانی وکیل خود در وکالت مناسب پرونده مطمئن نشده‌اید و جز در حالتی که تحقیقات کافی را در ارتباط با وکیل جدید انجام نداده‌اید، وکیل خود را تغییر ندهید. سعی کنید دلایل ناامیدی تان از وکیل خود را مورد بررسی دقیق قرار بدهید و دریابید آیا تصمیمتان معقول است و آیا یک وکیل جدید بالقوه می تواند این مشکلات را مرتفع کند؟ بررسی این دلایل همینطور کمک می کند که در مواجهه با وکیل جدید به دام همان مشکلات قبلی نیفتید و از آنها پیشگیری کنید. نیز باید ببینید آیا با توجه به وضعیت پرونده تان در مراحل دادرسی زمان کافی برای تغییر وکیل دارید یا خیر. اگر دلیل تصمیم شما به تغییر وکیل، راحت نبودن تان با وکیل فعلی، مشکلات ارتباطی یا عدم فهم توضیحات وکیل و ابهام آنهاست، ابتدا سعی کنید بر این مشکلات فائق آید. توجه و تلاش دوجانبه وکیل و موکل می تواند این مشکلات را به حداقل برساند، بی آنکه نیاز به تغییر وکیل باشد.

با این حال اگر در جریان پرونده تان متوجه شدید که وکیل شما دانش کافی نسبت به مسائل خشونت علیه زنان در دادگاه ندارد، علاقمند به طرح آنها نیست و در مواجهه با آسیب های وارد شده به شما، از حساسیت کافی برخوردار نیست، تغییر وکیل می تواند یک اقدام ضروری تلقی گردد.

اگر توان مالی برای انتخاب وکیل ندارید

اگر توانایی مالی انتخاب وکیل ندارید، می توانید از دادگاهی که پرونده شما در آن مطرح است درخواست کنید برای شما وکیل تعیین نماید، در این صورت شما برای این وکیل پولی پرداخت نخواهید کرد، اما در نهایت و در صورت پیروزی در دعوی، دادگاه طرف شما را وادار به پرداخت حق الوکاله وکیل خواهد نمود. دادگاه برای اینکه ادعای شما را در ناتوانی در انتخاب وکیل بپذیرد، از شما درخواست مدرک اثباتی خواهد کرد که در این صورت باید گواهی کلانتری محل یا استشهاد کسانی که به وضعیت مالی شما آگاهی دارند را به دادگاه تقدیم کنید. درخواست تعیین وکیل معاضدتی را نیز می توان به بخش معاضدت در کانون وکلای دادگستری تقدیم کنید. برای دریافت مشاوره حقوقی پیش از طرح دعوی در دادگاه می توانید به جستجوی وکلایی برآید که مشاوره رایگان حقوقی ارائه می دهند. موسسات خدمات اجتماعی، خدمات آن لاین و اینترنت می توانند به شما در یافتن این وکلا کمک نمایند.

اگر توان مالی برای انتخاب وکیل ندارید، اما می توانید هزینه های مشاوره حقوقی را پرداخت کنید، حتماً نسبت به دریافت مشاوره پیش از طرح دعوی اقدام کنید. جلسات مشاوره حقوقی، جلساتی کوتاه مدت هستند که در آن وکیل، دانش و آگاهی حقوقی خود را در اختیار شما قرار می دهد و به شما راهنمایی حقوقی لازم را ارائه می دهد، بی آنکه وکالت شما را برعهده بگیرد. معمولاً مشاوره اولیه با یک وکیل رایگان است. می توانید در این فرصت در ارتباط با مشکل خود از وکیل مشورت بگیرید. بسیاری وکلا حاضرند با اخذ حق الزحمه های بسیار کمتر از وکالت، به شما در تهیه مدارک و دادخواست ها یاری برسانند. همزمان سعی کنید از منابع حقوقی به زبان ساده که در کتابخانه ها و یا اینترنت در دسترسند برای افزایش دانش حقوقی خود استفاده کنید.